

L'AIGUA: EL PRINCIPAL PROBLEMA DEL SEGLE XXI

OPINIÓ

Richard ElelmanRESPONSABLE A EUROCAT-CTM DE RELACIONS
AMB LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES

Entre els discursos dels polítics semblen reflectir una determinació de les administracions nacionals de buscar solucions dissenyades per garantir un futur més sostenible, els fets són més aviat discrets. Els estats signen tractats, però no els apliquen.

Els governs assenyalen la importància de la política mediambiental i parlen enèrgicament de l'economia verda i l'economia circular, però no els atorguen la prioritat necessària quan presenten els seus pressupostos anuals. Les bones paraules no es tradueixen en accions concretes i el resultat és que els informes científics, socials i econòmics que demostren clarament que el planeta està en un punt límit són rebuts, no necessàriament amb escepticisme, però sí amb una clara tendència a situar-los darrere dels interessos de les multinacionals, que ens subministren serveis bàsics d'una manera que garanteix el seu benestar comercial en detriment del benestar col·lectiu dels nostres ecosistemes.

El cas de l'aigua és un exemple dramàtic de la situació en la qual ens trobem. En aquests moments la població mundial és d'aproximadament 7.800 milions de persones. El 2035, aquesta xifra haurà augmentat fins als 10.000 milions.

La Terra té una capacitat per subministrar prou aigua per a 9.000 milions. En altres paraules, si no s'adopten mesures, d'aquí a divuit anys 1.000 milions d'éssers humans no tindran accés al recurs natural més bàsic per a la nostra existència com a espècie. És així de senzill. Els humans poden sobreviure sense electricitat. Poden sobreviure sense transport mecànic. Però tots necessitem aire, aigua i alimentació. No en va, nombroses organitzacions supranacionals han identificat l'aigua com el gran problema del segle XXI.

Causa capital de conflictes

L'aigua, segons el departament de Defensa dels Estats Units, serà la principal causa de conflictes interregionals i internacionals els propers 100 anys. L'escassetat d'aigua causaria, a una escala global, migracions massives cap a les regions més afortunades. Les tràgiques situacions que es poden observar avui en dia, com la dels refugiats buscant una manera d'escapar de les matances a l'Orient Mitjà, quedarien com una anèdota comparada amb el massiu desplaçament de pobles sencers buscant establir-se en regions que els puguin abastir les necessitats essencials. Els conflictes entre els que tenen i els que no seran d'una magnitud inimaginable.

Alguns sectors polítics internacionals, reticents a semblar tan catastrofistes en públic, estan creant estratègies per assegurar que puguem afrontar el futur amb una mica d'optimisme. Però una barrera que s'ha de superar i que, alhora, s'està demostrant molt resistent a qualsevol intent de canvi és la manca d'una visió global compartida pels estats nació. Les nacions, gairebé per definició, solen

ARXIU/MANEL VILLAPLANA

Un paratge idíl·lic amb l'aigua de protagonista, a Islàndia

buscar aquells avantatges i oportunitats que proporcionen beneficis exclusivament per als seus votants en detriment dels altres pobles. Igualment negatiu i difícil de superar és el poder exercit per l'interès comercial de les grans corporacions, que s'asseguren, amb els seus lobbies a Washington, Nova York, Berlín, Brussel·les i altres capitals rellevants, l'atenció dels governants de torn.

La solució: els municipis

Hi ha, però, una manera de circumnavegar els obstacles esmentats. Les ciutats (o potser millor dit, les municipalitats) tenen l'avan-

«És en l'àmbit urbà local en què es trobaran les solucions pel que fa a l'ús d'aigua i la recuperació dels recursos bàsics»

tatge de poder evitar les pressions descrites i s'han mostrat, al contrari del que es podria suposar, més obertes a aliances internacionals amb els seus homòlegs en altres regions, fins i tot quan aquests estan localitzats en països històricament considerats com a rivals.

La veritat és que les ciutats són, en gran part, la causa dels reptes que han de ser resolts. Les ciutats són els centres del creixement

econòmic, de la creativitat, de l'activitat cultural i de la innovació. Essent aglomeracions demogràfiques, també són les principals fonts d'una enorme quantitat de problemes mediambientals, incloent el consum exagerat d'aigua i energia, la contaminació i la creació de residus, l'eliminació dels quals afecta greument la condició del sòl. Per assegurar un full de ruta efectiu cap a una societat més sostenible, la importància del paper de les ciutats ha de ser reconegut per tots els actors involucrats. És en l'àmbit urbà local on es trobaran i s'executaran les solucions amb relació a l'ús d'aigua i a la recuperació dels recursos bàsics.

Cada dia, les administracions locals s'estan mostrant més propenses a reconèixer la seva culpa i a assumir el seu protagonisme en la lluita per un subministrament d'aigua més ecològicament equilibrat. No en va, organitzacions supranacionals com la UE i l'OCDE, l'ONU i el Banc Mundial han començat a parlar obertament del paper fonamental de les ciutats en lloc de les nacions com les principals administracions indicades per aplicar les mesures necessàries per garantir el benestar de les properes generacions.

La proximitat d'un govern municipal amb els ciutadans els converteix, a més a més, en el canal de comunicació perfecte per assegurar que existeix el coneixement, interès i suport cívic amb relació al tema de l'aigua necessaris per establir un consens social sòlid que, al seu torn, ens proporcionarà, amb la continuïtat política requerida, la capacitat d'aplicar les mesures adequades. La implicació dels sectors públics, industrials i científics junt amb el ciutadà, el votant, és i serà essencial.

El valor de construir ponts entre el món tecnològic i les administracions

No ha de sorprendre que el fet d'establir una relació estreta amb el món local i el món supranacional s'hagi convertit en una prioritat per als centres d'investigació més avançats en temes d'aigua.

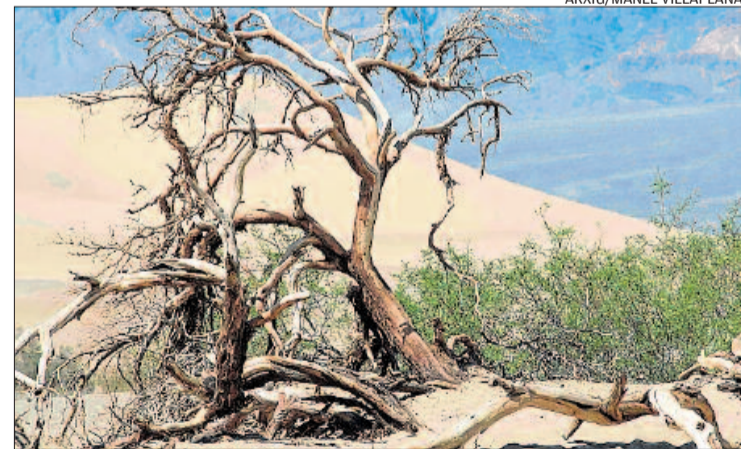
La Fundació EUROCAT-CTM de Manresa és un exemple de com una institució científica s'ha establert, no només com un actor destacat en la recerca de solucions tècniques, sinó també com un líder en la creació de ponts entre el món tecnològic i els representants electes de les administracions municipals, regionals i interna-

«Cap representant de cap sector no es pot permetre el luxe de quedar aïllat a la seva oficina, botiga, laboratori o casa»

cionals a Europa, a l'Orient Mitjà i als Estats Units. És el creador d'una xarxa de més de 500 ciutats preocupades pel tema de l'aigua i el principal promotor d'un acord internacional entre governs municipals que posa en relleu el concepte de la diplomàcia científica. Una institució moderna capaç d'identificar i acceptar la impor-

tància de la col·laboració intersectorial i que s'ha proposat el repte d'explorar al màxim les oportunitats mediambientals que es presentin com a conseqüència de les noves, inèdites aliances.

En aquest moment tan decisiu de la història natural del nostre món, cap representant de cap sector no es pot permetre el luxe de quedar aïllat a la seva oficina, botiga, laboratori o casa. Tots hem d'assumir la nostra responsabilitat com una part del complex teixit social en el qual vivim. Cada especialista, confrontat amb una si-

ARXIU/MANEL VILLAPLANA

Cal evitar que imatges com aquesta es converteixin en quelcom habitual

tuació que ens demana a crits una política holística, ha de ensorrar la muralla de la seva formació, reconèixer la urgència dels afers que afrontem i, per al bé col·lectiu, co-

mençar a donar suport i cooperar amb tots els altres per poder oferir-nos a tots, almenys, l'oportunitat d'aconseguir un futur més optimista i estable.